

## A THESSALONIKI XX. ÁLLATORVOS- VILÁGKONGRESSZUSRÓL

---

1863-ban Hamburgban rendezték meg az I. nemzetközi állatorvos-kongresszust. Talán túlzásnak hat, ha ezt az összejövetelt a mai értelemben véve világkongresszusnak nevezzük, márpedig kétségtelenül ez a dátum a mai Állatorvos-Világszövetség jogelődjének az alapítási éve. A 19. század kontinenseken végigsöprő és óriási áldozatokat követelő állatjárványai egyfelől, az európai államokban megalakult állatorvosképző intézmények másfelől, egyre inkább sürgették olyan nemzetközi találkozók összehívását, ahol az érdekelt szakemberek kicserélhették egymás tapasztalatait. A második világháború utáni első, sorrendben a XIV. kongresszust Londonban tartották 1949-ben. Az ezt követő negyedszázad majdnem mindig 4 évenként sorra kerülő kongresszusai (1953: Stockholm, 1959: Madrid, 1963: Hannover, 1967: Párizs és 1971: Mexikóváros) után Görögország vállalta magára a XX. kongresszus rendezését. Az utóbbi 4 kongresszusnak részvevője lévén, személyes élményeimen, továbbá a kongresszusi programokon és határozatokon keresztül tudom legjobban lemérni:  *mennyire és milyen irányban változott az állatorvos szerepe és az állategészségügy jelentősége nemzeti és nemzetközi szempontból egyaránt.*

Tulajdonképpen mondanivalóm tárgyalása előtt meg kell említenem, hogy a Thessaloniki Arisztotelész Egyetem állatorvosi fakultása éppen 25 éves, tehát Európa egyik legfiatalabb állatorvosképző intézete. Maga ez a tény, nemkevésbé az antik görög kultúra becsülete a világ öt kontinensének 70 országából kb. 3000 állatorvost vonzott 1975 júliusában Görögországba. A mintegy 120 fős magyar delegáció a legnépesebbek közé tartozott. Jugoszláviából és a többi szocialista országból is sok állatorvos volt jelen. Mivel az NDK tagsági jogfolytonosságát éppen e kongresszuson ismerték el az eddigi egyik német tagország, az NSZK mellett, a keletnémet állatorvosokat nem képviselte még senki.

A görög szervezők és rendezők emberfeletti munkát vállaltak magukra.

Mindent elkövettek, hogy a résztvevők jól érezzék magukat (nagyszabású tengerparti fogadás, népitánc-bemutató, koncert, görög drámaelőadás stb.). Az itt-ott jelentkező zökkenő és túlsúfoltság ellenére a szakmai program is megfelelő volt, amely 5 plenáris és 18 szekcióülés keretében zajlott le, az utóbbiak felölelték az állatorvosi szaktevékenység szinte valamennyi területét (élet- és gyógyszer-tan, élelmiszerhigiéna, mikrobiológia, sebészet, a kérődzők és egyéb állatok betegségei és így tovább). Szakmai könyv- és folyóirat-kiállítás, valamint a világ legjelentősebb gyárainak 1600 m<sup>2</sup>-es állatgyógyászati kiállítása további lehetőségeket nyújtott a látóivalók körének és a szakismereteknek a bővítésére.

Régebben a neves tudósok éppen a kongresszusi előadói pulpitusokat használták fel meglepő tudományos eredményeik publikálására. A szekció-ülések anyaga ugyan ma is megfelelő tájékoztatást ad egy-egy szakterület 4 év alatt végbement fejlődéséről, az előadások, amelyek összefoglalásait előre kinyomtatva mindig rendelkezésére bocsátják a kongresszistáknak, a viták és a fehérasztal mellett folyt beszélgetések tükrözik ugyan a különféle országokban az egyes problémák megoldására kialakult nézeteket, betekintést engednek egyes fontosabb betegségek ottani elterjedtségének és az ellenük való védekezés állásának helyzetébe, mégis manapság egy ilyen nagyszabású kongresszust senki sem tart egy „világgraszoló” tudományos eredmény első közreadása fórumának. Ez érthető, hiszen erre inkább az egyre nagyobb számban megjelenő általános és specialista állatorvosi folyóiratok vagy a szűkebb körű, meghatározott tematikájú konferenciák a hivatottak. Manapság, a túlzott specializálódás világában attól kell tartani, hogy a szakemberek egy-egy tudományos-elméleti részletkérdésben elveszve nem látják át az állatorvosi feladat egészét, az állategészségügy fő és központi céljait, törekvéseit. Ezért van különös jelentősége azoknak a nagyrészt plenáris üléseken elhangzó előadásoknak, amelyek megszabják az állatorvoslás, az állategészségügy jövő irányát, rendjét, és amelyek átfogó képet adnak az egész szakterületről. Ezek közül hadd emeljek ki néhány olyant – figyelembe véve a kongresszuson elfogadott és valamennyi tagországnak megküldött határozatokat is – amelyek mind az állatorvosok, mind a társadalom egészének érdeklődésére számot tartanak.

A kongresszus mottója volt: *az állatorvostudományok az emberiség szolgálatában*. Méltán, mert például a legelső plenáris ülés témájául a világ hústermelésének problémája megvitatását tűzte napirendre a szervező bizottság. Ezt a jelmondatot hirdette a kongresszuson megtartott ún. Első Állatorvos-Világnap (július 9.) is, amelyet mind ünnepélyessége, mind szakmai-társadalmi mondanivalója miatt a kongresszus talán legsikerültebb programpontjaként kell megjelölnöm. A Világnap (amelyet a jövőben is mindig július 9-én tartanak meg) célja annak a tudatosítása, hogy *az állatorvosi hivatás legfőbb törekvése a világlelmezési helyzet javításán és a katasztrófális fehére-*

*hiány megszüntetésén való munkálkodás*, az állatorvosi tevékenységet a több és jobb állati termék termelése egyik legfőbb bázisának és még korántsem kimerített tartalékának kell és lehet tekinteni. Tudatosítani kell szak- és laikus körökben egyaránt, hogy az állatorvos nem elsősorban gyógyító szakember, hanem széles körű biológiai, sőt közgazdasági képzettségénél fogva, megelőző és szervező munkájával a mezőgazdaság komplex fejlesztésében az állatitermék-termelés egyik legfőbb munkása. Ennek a tevékenységnek elsősorban a harmadik világ országaiban életbevágó a szerepe. Ez a viszonylag új szemlélet így öltött testet a határozatok első pontjában is, megtoldva azzal, hogy az Állatorvos-Világszövetség javasolja a kormányoknak és az egyetemeknek, hogy e fontos cél megvalósítása érdekében fokozzák erőfeszítéseiket.

Az állatorvosnak az eddigiekkel szemben megváltozóban levő tevékenysége – már ami a nagyobb állati produktivitást illeti – egyre inkább realizálódhat az ún. *szakosított* állattartó telepeken. A koncentráltan és csak egy állatfajt tartó hizláló vagy tenyésztő *nagyüzemi gazdaságokban* bontakozhat ki ugyanis a gazdaságos, a betegségek elleni tervszerű preventív munka. Éppen magyar előadó – de a kongresszusi szüneti órákban sok magyar állatorvos is – számolt be azokról a hazai tapasztalatokról, amelyeket éppen a nagyüzemi koncentrált és szakosított állattelepeken folyó munka során szerezhettünk. Méltán nagy és széles körű érdeklődést keltettek ezek a külföldiek körében, hiszen ilyen nagy állatlétszámú koca- és hízótelepekkel, húsmarha- ill. tehenészeti üzemekkel vagy „baromfigyárakkal”, mint Magyarországon található, nem sok országban rendelkeznek. Ez pedig egyértelműen a jövő, a több termelés útja.

A kongresszus fő jelmondata az állatorvos *környezetvédelmi* tevékenységének hangsúlyozásában is kifejezésre jutott. Köztudott manapság az a nagy veszély, amely a szárazföldön, a levegőben és a vízben élő állatok közül soknak a kipusztulásával jár azáltal, hogy az ember elvonja vagy szennyezi élelmüket, a vizet és a levegőt. Ezért az állatorvos minden helyi, nemzeti és nemzetközi jogi szabályozást, intézkedést támogasson, amelyek célja az állatok egészségének megvédése és fennmaradásának biztosítása. Nemkevésbé környezetvédelmi feladatot lát el az állatorvos akkor is, amikor közvetlenül az ember egészségét veszélyeztető állati betegségek, a zoonózisok kórokozói ellen mind az állatokban, mind azok környezetében harcol, a rendelkezésére álló valamennyi eszközzel, oltóanyagokkal, gyógyszerekkel, vagy akár nagy lakóterületek életét érintő zárlati-igazgatási intézkedésekkel. Néhány e betegségek közül jól ismert a nagyközönség körében, pl. a veszettség, a brucellózis (fertőző elvetélés vagy Bang-kór), a tuberkulózis, a borsókakór (a marha- és sertéshúsban levő galandféreglárvák) stb. Az állatorvost ilyen munkájában a legszélesebb körű hatósági és ösztársadalmi segítség illeti meg.

Az *állatvédelem* kérdései a fentiekén túl is messzemenően foglalkoztatták a kongresszus résztvevőit. A határozatokból is kiérződik az Állatorvosok Világszervezetének aggodalma az állatok légi úton való szállításának körülményei, valamint a kutyák fül- és farokcsonkításának még mindig meglévő gyakorlata miatt. Tudjuk, ezek az egyes kormányokhoz intézett ajánlások mennyire egyeznek a különböző nemzeti állatvédő egyesületek és ligák már eddig is tapasztalt érvelésével és propagandájával.

Az előzőkben röviden – éppen egy állatorvosi világtalálkozó tükrében – óhajtottam érzékeltetni azokat a változásokat, amelyek az állatorvosok szemléletében az utóbbi években végbementek. Úgy hiszem, az imént vázoltakból is kitűnik, hogy az állategészségügy manapság nem csupán állatorvosi kérdés, nem csak az állatorvosok meglehetősen szűk körét érinti, hanem a mezőgazdaság egészét, sőt a világellemzést is nagymértékben befolyásolja.